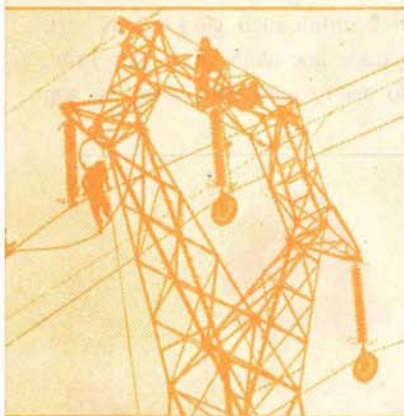

GÓP Ý VỀ DỰ THẢO CƯƠNG LĨNH PHÁT TRIỂN VÀ CHIẾN LƯỢC KTXH

**GIẢI PHÓNG
TIỀM LỰC KINH TẾ
GIẢI PHÓNG TƯ TƯỞNG
TINH THẦN CON NGƯỜI
LÀ HAI ĐỘNG LỰC CHÍNH**

BẾN NGHÉ

Cương lĩnh xây dựng chủ nghĩa xã hội trong thời kỳ quá độ là một văn kiện đặc biệt hệ trọng, nó “cầm cân nảy mực”, hướng dẫn “đường đi nước bước” cho dân tộc, đòi hỏi phải thu thập tổng hợp được nhiều suy nghĩ, nhiều ý kiến (dù đúng hay sai, dù sâu sắc hay nông cạn) để Đại hội có cơ sở phân tích nhằm có được một cương lĩnh thật sự khoa học. Với tinh thần ấy, tôi xin thật thà góp mấy ý kiến sau đây.

Về việc bỏ qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa

Trong chương hai nói về quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta có ghi: “Nước ta quá độ lên chủ nghĩa xã hội từ một xã hội thuộc địa, nửa phong kiến; nền kinh tế chủ yếu là sản xuất nhỏ, bỏ qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa...”. Theo tôi, nên sửa lại thể này để vừa phù hợp với tình hình đất nước cũng như quốc tế, vừa có tính khoa học và có sức thuyết phục hơn: “Ta tiến lên chủ nghĩa xã hội không qua giai đoạn xây dựng, phát triển chế độ tư bản, mà thông qua những thành tựu khoa học của loài người về tổ chức và quản lý kinh tế, xã hội, về pháp luật v.v..., kể cả những thành tựu khoa học về tổ chức và quản lý kinh tế đang được các xã hội tư bản phát triển thực hiện có hiệu quả để vận dụng nó vào hoàn cảnh cụ thể của nước ta, nhằm từng bước xây dựng cơ sở vật chất cho chủ nghĩa xã hội”. Theo thiện ý của tôi thì ta bỏ qua việc phát triển chế độ tư bản, chứ không bỏ qua những phương thức kinh tế thật sự có hiệu quả, mà các nước tư bản đang áp dụng. Xét cho cùng, những thành tựu về tổ chức và quản lý kinh tế, quản lý xã hội ở các nước tư bản cũng là tài sản chung của loài người thôi, cái nào hay thì ta dùng, cái nào dở thì ta bỏ, không nên câu nệ.

Nên thu gọn cương lĩnh vào hai phần chính yếu

Cương lĩnh là văn kiện cần ngắn gọn cô đúc văn tự, lại phải chính xác, cụ thể để không chỉ cán bộ, đảng viên dễ nắm dễ hiểu mà nhân dân cũng dễ nắm, dễ hiểu và cứ theo đó mà làm, sau đó nếu tình hình có thay thì bổ sung cho phù hợp. Theo tôi, cương lĩnh chỉ cần có hai phần: một là tại sao trong lúc chủ nghĩa xã hội đang khủng hoảng, nhiều đảng cộng sản mất quyền lãnh đạo..., mà ta vẫn chọn chủ nghĩa Mác Lênin và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Phần này nên trình bày, phân tích một cách khúc chiết, có căn cứ khoa học, để bất cứ ai đọc và nghiên cứu cũng thấy có lý, có tình, hợp lẽ phải, thuận lòng người, do đó mà có sự nhất trí cao về tư tưởng chính trị, cùng nhau tìm cách thể hiện cho được những lý tưởng, hoài bão, làm cho chủ nghĩa xã hội khoa học trở thành hiện thực trong đời sống. Hai là: những mục tiêu và giải pháp thực hiện mục tiêu ấy. Trong các mục tiêu, quan trọng nhất là ổn định tình hình kinh tế xã hội, cải thiện

PHÁT TRIỂN KINH TẾ

dân sinh, và tạo dựng tiền đề cơ sở vật chất cho chủ nghĩa xã hội. Trong các giải pháp, cần nhấn mạnh và làm rõ ràng dứt khoát vấn đề dân chủ. Dân chủ trong kinh tế và dân chủ về chính trị. Trong dân chủ kinh tế, ngoài việc củng cố, phát huy vai trò chủ đạo của kinh tế quốc doanh, nên "phóng tay" phát động các thành phần kinh tế cá thể, tư nhân và tư bản tư nhân đem hết khả năng, nhiệt tình ra để khai thác tài nguyên, tiềm lực của đất nước nhằm góp phần làm cho dân giàu nước mạnh (Hiện nay các thành phần kinh tế ngoài quốc doanh xem ra vẫn chưa thật sự yên tâm để có thể đem hết gia tư vật lực ra để phát triển kinh tế vì mục đích "lợi nhà ích nước"). Cũng cần nhấn mạnh sự bình đẳng thật sự giữa các thành phần kinh tế. Kinh tế quốc doanh phải đặt mình vào môi trường bình đẳng và cạnh tranh lành mạnh thì mới mong phát huy được vai trò chủ đạo. Trong dân chủ chính trị, đề nghị: không nói tập trung dân chủ mà đảo lại là dân chủ tập trung, nhấn mạnh dân chủ là cơ sở nền tảng trí tuệ của tập trung, chỉ có tập trung trên cơ sở dân chủ thì sự tập trung ấy mới có sức thuyết phục. Ngoài ra, cần xác định thật rõ ràng quyền tự do bầu cử, ứng cử của nhân dân; quyền ăn nói, quyền tự do tư tưởng, tự do ngôn luận, tự do sáng tạo của nhân dân (tất nhiên là tự do theo nguyên tắc tàu thủy không thể chạy ở trên cạn, con chim không thể bay quá giới hạn của nó trên bầu trời), rất tự do nhưng tuân thủ qui luật của đời sống, và quyền tự do này phải được một hệ thống pháp lý đảm bảo chắc chắn. Tự do dân chủ là khát vọng lớn nhất của loài người, xin đề nghị Đại hội 7 thảo luận phân tích cho kỹ để có được những quyết định thật đúng đắn, để thật sự giải phóng tinh thần, tư tưởng, khiến cho nhân dân không còn có gì phải ảm ức nữa. Từ sau đổi mới đến nay, dân chủ đã được thực hiện một bước quan trọng, nhưng trong dân tình vẫn còn tâm trạng chưa có dân chủ thật sự. Điều đó đúng hay không còn cần đi sâu nghiên cứu đánh giá, nhưng tâm trạng đó là có thật, ta nên hết sức lưu tâm. Kinh tế phát triển, dân chủ tự do được thực hành đúng mức thì tình hình chính trị sẽ ổn định. Giải phóng tiềm lực, tiềm năng kinh tế, giải phóng tư tưởng tinh thần của con người là hai động lực chính để đưa đất nước ta ra khỏi khủng hoảng.

BN

SỐ 6. THÁNG 1.1991

HỘI THẢO GÓP Ý CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VỀ

DỰ THẢO CƯƠNG LĨNH VÀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN KT-XH (1)

Ngày 27.12.1990 khoảng 40 giáo viên, cán bộ nghiên cứu ngoài Đảng của các Phòng, Trạm ở trường Đại học Kinh tế TP. HCM đã tổ chức buổi hội thảo góp ý bản dự thảo cương lĩnh xây dựng CNXH và chiến lược phát triển kinh tế-xã hội đến năm 2000.

Một cách gián tiếp hoặc trực tiếp, các ý kiến phát biểu đều đồng tình là trong giai đoạn hiện nay cần thiết phải có cương lĩnh và chiến lược nhưng đi vào từng phần, từng chương, bố cục, câu chữ..., đã có những ý kiến đóng góp cụ thể như sau:

Phần một CƯƠNG LĨNH XÂY DỰNG CNXH TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ.

Về tên gọi:

- Nên đặt tên cho cương lĩnh là "Cương lĩnh xây dựng CNXH trong thời kỳ quá độ ở Việt Nam". Nếu không thêm từ Việt Nam cuối câu, dễ gây hiểu lầm là, cương lĩnh chung cho mọi nước, chứ không riêng của VN.

- Nên đặt tên cương lĩnh là: "Cương lĩnh xây dựng đất nước VN trong bao nhiêu năm".

Chương I. Thắng lợi vĩ đại và các bài học của CMVN

- Cương lĩnh viết: "Đảng ta xác định đường lối chung đúng nhưng phạm sai lầm về chỉ đạo chiến lược, đường lối cụ thể". Chính Đảng ta là người đề ra đường lối và tổ chức thực hiện, vậy thì tại sao đường lối đúng mà tổ chức chỉ đạo lại sai? Như vậy đường lối có đúng không?